

Kultur & Nöje

IT TAKES 2 - 4.0 - THE HISTORY OF ROCK CONTINUES... DEL 17 - "FINNS DET LITE STOLTHET KVAR, FINNS DET OCKSÅ HOPP OM BÄTTRING"

Grunden till musikundret

Den vänsterradikala proggen och dess motpol Abba dominerade till stor del svensk rock och pop under 70-talet. Mitt emellan detta fanns en mångfald av artister och grupper som kom att lägga grunden till det senare svenska musikundret.

TRELLEBORG

Redan tidigt på 70-talet fick flertalet svenska artister stora internationella framgångar. Mikael Rickfors blev sångare i Hollies 1971 och året efter kom George "Jojje" Wadenius med i jazzrockgruppen Blood, Sweat & Tears.

Björn Skifs som haft en artistkarriär i gruppen Slamcreepers redan på 60-talet bildade 1972 gruppen Blåblus. Första singeln var en cover på *Hooked on a feeling* med sitt omisskännliga "Ooga Chakka". Efter att legat etta på Tio i topp i maj 1973, letade sig låten året efter sakta men säkert upp på amerikanska Billboardlistan och den 6 april låg den etta även där. Blue Swede, som man hette internationellt, blev första svenska grupp att bli etta i USA. Ett märkligt sammanträffande var att Abba vann Eurovision Song Contest med *Waterloo* precis samma dag! En bra dag för svenskt vidkommande med andra ord.

Bengt Palmers var mannen bakom Björn Skifs och han låg även bakom artisten Harpo och succén *Moviestar* som producent.

Rock på svenska

Pugh Rogefeldt var pionjären i att göra rock på svenska och många följde efter honom. Pughs liveplatta *Ett steg till* från 1975 rankas fortfarande som en milstolpe i den svenska rockhistorien.

De som hade Pugh som förebild var John Holm och Ulf Lundell. Holm var en sär-

ling men fick ändå stor betydelse för framtida musiker som Per Gessle. Lundells debut *Vargmåne* släpptes 1975 och blev början till en fantastisk karriär. Artistlivet kom även att kombineras med en framgångsrik författarkarriär som 1976 fick sin start med den delvis självbiografiska *Jack*. Lundell fick leva med epitetet nationalpoet, detta gällde även Fred Åkerström och inte minst Cornelis Vreeswijk, vars mustiga blues och punkiga attityd blev nyskapande för hela vissångargenren. De blev otroligt folkära som artister men ett hårt leverne satte stopp och de båda avled redan i tidig ålder, Åkerström vid 48 år och Vreeswijk 50. Inom samma genre bör även Björn J:son Lindh, Monica Törnell och Marie Bergman nämnas.

Poporama och Poster

Tio i topp lades ner sommaren 1974 och året efter var det Kvällstoppens tur. Kaj Kindvall som lett det sista Tio i topp skapade istället programmen Poporama och Discorama. Poporama presenterade precis som föregångaren en lista på de mest populära låtarna framröstade av lyssnarna själ-

va och är i sin tur föregångare till dagens Tracks.

Idolmagasinen Tiffany och Poster var under 70-talet Sveriges i särklass ledande. Tonårsrummen dignade av affischer och bilder från dessa både tidningar på både nationella och internationella artister.

En av våra största nationella kelgrisar var Ted Gärdestad. Han slog igenom som 16-åring 1972 och första plattan *Undringar* spelades in där hela blivande Abba medverkade. Efter stora framgångar som ungdomsidol blev det några försök i Melodifestivalen där Ted 1979 slutligen stod som segrare med *Satellit*, som fick representera Sverige i finalen.

Även Eva Dahlgren, Tomas Ledin,

Adolphson + Falk och Magnus Uggle deltog i Melodifestivalen detastjärnspäckade år. För de tre förstnämnda blev det inte riktig fart på karriären förän på 80-talet, Uggle där emot var redan veteran i musiksammanhang och hade släppt

"Lundell fick leva med epitetet nationalpoet, detta gällde även Fred Åkerström och inte minst Cornelis Vreeswijk, vars mustiga blues och punkiga attityd blev nyskapande för hela vissångargenren.."

sitt första album 1975. Men det var inte förrän han sett the Clash på Gröna Lund som han fick inspiration att skriva låtar till det som skulle bli genombrottet *Vaskamantalivet av sig för...* 1977. En platta som räknas som den första svenska punkplattan med bland annat hiten *Varning på stan*.

Punken slår igenom

Samma år kom punken på allvar till Sverige och precis som i England uppstod otaliga band runt om i landet. Ett av dessa var Ebba Grön från Rågsved. De kom att bli Sveriges största

Björn Skifs och Efva Attling i TV-showen *Underhållning för otåliga* 1972.

BILDER:SCANPIX

Ebba Grön anno 1979.

En ung Lundell 1976, året då han släppte generationsromanen *Jack*.

punkband med Joakim Thåström vid rodret. Förstasingeln spelades in under namnet *Anti-rock*. Inspelning och mixning tog tre timmar, omslaget tillverkade man själv och plattorna sålde man utanför Grönan innan the Clashes spelning där.

Andra punkband som ska nämnas är Rude Kids, KSMB, Grisen Skriker, Kriminella Gitarrer, the Pain, Problem samt Dag Vag som gick från punk till rockreggae i slutet av decenniet.

Rockreggae kan man även kalla Peps Blodsbands stil

under 70-talet även om Peps själv har sina rötter i bluesen. 1975 plankade bandet Abbarakt av på omslaget till *Hög standard*. Men medan Abbasattien limousin och drack champagne rörde det sig i Blodsbandets fall om ett trångt baksäte på en bil och en kopp termoskaffe.

Pop poppar upp

Andra som fick sina genombrott på 70-talet var Eldkvarn, Torsson, Landslaget, Rolf Wikström samt Kal P. Dal som sjöng rock på skånska så

det bara rök om det. Decenniet blev dessutom en revival för både Jerry Williams och Lalla Hansson.

I 70-talets slutskede poppade det upp popgrupper som aldrig förr där Magnum Bonum, Factory, Secret Service med Ola Håkansson och Intermezzo med Orup var bland de populäraste. Även Gyllene Tider och Noice bildades i slutet av 70-talet men den stora berömmelsen kom inte förrän det blivit 80-tal.

Peter Kronström

TÄVLING

Sätt rätt artist ihop med rätt låt!

- 1. Factory
- 2. Björn Skifs & Blåblus
- 3. Intermezzo
- 4. Harpo
- 5. Ulf Lundell
- 6. Magnus Uggle
- 7. Ted Gärdestad
- 8. Peps Blodsband
- 9. Lalla Hansson
- 10. Fred Åkerström

- A. Jag Ger Dig Min Morgon
- B. Sol, Vind Och Vatten
- C. Silly Milly
- D. Ja Just Du Ska Va Gla
- E. Styr Den Opp
- F. Anna Och Mej
- G. Efter Plugget
- H. 67-67
- I. Honolulu
- J. Kom Och Ta Mej

Rätta svar från tävlingen den 1 augusti

- 1 - C Intermezzo No 1 - Abba
- 2 - E Thank You For The Music - The Album
- 3 - D Knowing Me, Knowing You - Arrival
- 4 - H When All Is Said And Done - The Visitors
- 5 - F The King Has Lost

- His Crown - Voulez-Vous
- 6 - G Me And I - Super Trouper
- 7 - A Another Town, Another Train - Ring Ring
- 8 - B Watch Out - Waterloo

Vinnare den 1 augusti:

- 1:a pris: Veronica Ohlin, Trelleborg

2:a-5:e pris: Gunilla Grahm, Simrishamn, A-C Gustafsson, Svedala, Gerd Roos, Borby samt Cassandra Johansson, Simrishamn

Svar och tröjstorlek

skickas till: Trelleborgs Allehanda, It TAKes 2, Box 73, 231 21 Trelleborg eller mailas till peter@krona.nu

- Svaren ska vara tillhanda

senast onsdagen den 13 augusti.

■ Vinnare och rätta lösningen publiceras i nästa avsnitt av *The History of Rock*.

1:a pris: Specialtillverkad It TAKes 2 t-shirt och Mikael Rickfors-signerad It TAKes 2-affisch.

2:a-5:e pris: Allehanda Allehandapriser.